

Miniatuurbouw

PERFECTIE TOT IN DE DETAILS

WAAR JE VAN HOUDT, DAT ZOU JE WEL IN EEN DOOSJE WILLEN
DOEN: ZO KUN JE HET ALTIJD BIJ JE HOUDEN. MINIATUURBOUWER
GERARD KLEIN HOFMEIJER BIEDT HUIZENBEZITTERS DE GELEGENHEID
OM HUN EIGEN HUIS ONDER DE ARM MEE TE NEMEN.

Tekst | Erna Oosterveen Fotografie | Pien Spijkers

'Ik geef de werkelijkheid op kleine schaal weer'

Gerard Klein Hofmeijer is miniaturbouwer. En dat is iets heel anders dan modelbouwer, maquettebouwer of poppenhuizenmaker. 'Ik bouw met mijn miniaturen een pand na tot in de kleinste details. Juist die details maken het zo bijzonder. Modelbouwers benaderen de werkelijkheid, maquettebouwers willen een gevoel of een idee overbrengen en bij een poppenhuis gaat het om het interieur. Bovendien is een poppenhuis op een schaal van één op twaalf gebouwd, ik werk op een schaal van één op zestig tot één op negentig, dat is veel kleiner. En op die schaal wil ik de werkelijkheid weergeven.' De mensen die Klein Hofmeijer opdracht geven om een pand na te bouwen, doen dat omdat ze er een bijzondere band mee hebben. 'Mensen willen niet iets globaals. Die willen hun pand herkennen. Ik wil dat ze verrast worden door de hoeveelheid details die een miniatuur kan bevatten.'

Prepareren

Als kind wilde Gerard architect worden, maar hij werd uiteindelijk paleontoloog. Vooral van het kleine werk, zoals het prepareren van knaagdierenkiezen onder de binoculaire, plukt hij nog dagelijks de vruchten. 'Puur voor de lol bouwde ik zo'n tien jaar geleden de boerderij van mijn broer na. Ik had toen geen enkel idee dat dit de aanzet was tot mijn carrièreswitch. Ik ging boekjes lezen van Engelse modelbouwers en ik kocht gereedschap in de modelbouwwinkel. Via de treintjesbeurzen kwam ik in aanraking met Paul Bellon. Hij leerde mij te werken

met messing en bracht mij in contact met het etsbedrijf in Birmingham waar ik nog steeds veel mee samenwerk.'

Perfectionisme

Voor Gerard kan een miniatuur niet genoeg details bevatten. 'Ik ben een perfectionistische autodidact. Ik vervul een wens van mijn opdrachtgevers en dat wil ik zo goed mogelijk doen. Het bouwen van iets wat ergens op lijkt is vele malen eenvoudiger dan iets levensecht nabouwen. Soms moet ik een afweging maken tot hoever ik de perfectie doorvoer. Ik heb nu de regel dat het detail met het blote oog nog te zien moet zijn. Sommige details verdwijnen door met lak te gaan spuiten, dan heb je al het werk voor niks gedaan. Inmiddels heb ik zoveel ervaring dat ik weet waar de grens van het haalbare ligt.' Gerards drijfveer is niet de schoonheid van een pand. 'Ik ben geboeid door de liefde die de eigenaar heeft voor zijn woning. Als we voor de opname bij mensen thuis komen krijg ik het persoonlijk verhaal hierachter te horen. Tijdens het bouwen, vaak vele maanden lang, weet ik dus wie ik hier gelukkig mee ga maken. Dat motiveert mij.'

De Heimstede

Het project de Heimstede is een verhaal apart. Omdat de bouwtekeningen niet te achterhalen waren, moest Gerard het pand eerst inmeten. Dat deed hij samen met zijn partner Pien. Gerard: 'Een hele klus. Het is een pand van rond 1900 met een

Pagina 66-67 | Gerard legt de laatste hand aan de Heimstede.

Linkerpagina | De eigenares verkoopt het huis en houdt het miniatuur (Antwerpsestraat, Scheveningen).

Boven | Bakstenenpatroon op papier: het geheim van de smid.

*'Een detail moet nog
met het blote oog zichtbaar zijn'*

enorme hoeveelheid hoeken en gaten. Architect Wentink moet gedacht hebben dat het huis anders wellicht te saai zou worden.' De basis van het miniatuur is van triplex. Daar overheen plakt Gerard papier met een bakstenenpatroon. 'Ik heb een eigen techniek ontwikkeld waarmee het metselpatroon van het echte huis herkenbaar is in het miniatuur, inclusief restauratieplekken, kleurafwijkingen en scheuren. Hoe ik dat doe, beschouw ik als het geheim van de smid.'

Messing

Microprecision in Birmingham etst voor Gerard onderdelen in messingplaten, die in dikte variëren van 0,1 tot 0,4 millimeter. De detaillering kan daarom heel fijn zijn. Hiervoor levert Gerard een constructietekening aan. Door de losse onderdelen weer samen te voegen ontstaat er een perfecte detaillering op schaal, bijvoorbeeld van een raampartij. 'Ik bouw kozijnen op in lagen. Tussendoor breng ik verschillende kleuren aan op de afzonderlijke messinglagen. Bij de Heimstede zijn de kozijnen bijvoorbeeld groen, maar de roetjes en de stopverfranden wit. Door per kleur een aparte laag messing te gebruiken, kan ik dit gegeven zeer reëel weergeven. De luiken heb ik ook laten etsen. Voor de rode vlakken liet ik 0,1 millimeter wegetsen, waardoor een iets dieper deel ontstond. Hierin kon ik later de rode verf laten lopen.'

Tuinen

Sommige mensen willen niet alleen hun huis in miniatuur, maar ook de omliggende tuin. Hiervoor roept Gerard de hulp in van Hans Brinkerink, een meester in het op schaal maken van onder meer planten. 'Hij doet dat met behulp van organische onderdelen, die worden geprepareerd en verduurzaamd met lak in de gewenste kleuren. Hij maakte ook de geraniums voor De Heimstede en de leeuwen bij het pand aan de Antwerpsestraat in Scheveningen. Die leeuwen heeft hij onder de binoculair geboetseerd en toen afgegoten. Ook voor een eigenaar in België hebben we naast het huis een tuin in miniatuur gemaakt. Alles in de schaal één op zevenentachtig, omdat dan de modelauto's van de eigenaar er precies bij pasten. Rondom de oplevering van het miniatuur had de eigenaar een tuinfeest georganiseerd. Hans en ik hieven het glas in het decor waar wij maanden aan gewerkt hadden en dat wij dus op ons duimpje kenden. Wij zaten in ons eigen miniatuur. Dat was een surrealistische ervaring.'

Verrassing

Hoewel eigenaren weten wat ze krijgen, namelijk een kopie van het huis dat ze als hun broekzak kennen, zijn ze toch altijd verrast wanneer hun miniatuur wordt opgeleverd. Gerard: 'Ik denk dat dit komt omdat ze hun eigen huis nu in één oogopslag kunnen zien. Dat is een situatie en een sensatie die je nooit eerder hebt ondergaan. Je kunt als een reus rond je eigen pand lopen en het zomaar van alle kanten bekijken. Zoiets maakt op iedereen indruk, ongeacht wie.' ■

Speldenknoppen

Sommige miniatuurpanden krijgen ook verlichting, zoals dit pand in België, in de buurt van Namen. Maar liefst vierenveertig werkende lichten werden ingebouwd. De lantaarn in de tuin kreeg lichtbollen, gemaakt van uitgefreesde glazen speldenknoppen met daarin piepkleine LED-lampjes. 'De elektriciteit op zo'n kleine schaal is razend moeilijk. Je moet nu eenmaal twee gescheiden circuits hebben. Iemand die daar veel vanaf wist, heeft me er bij geholpen.'

Meer informatie en beeldmateriaal over miniaturbouw op: www.miniaturbouw.nl

Linkerpagina boven | Buitenplaats Vreedenhoeve aan de Vecht met natuurgetrouw metselwerk.

Middenonder | Alle vijfenvijftig ramen en deuren van de Heimstede zijn in messing uitgevoerd.

Rechtsonder | Een houten skelet vormt de basis voor het miniatuur van de Heimstede.